

Інститут гідробіології НАН України

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ГІДРОБІОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ІХТІОЛОГІЯ

рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий) рівень

спеціальність Е1 Біологія та біохімія

галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика

науковий ступінь Доктор філософії

КИЇВ 2025

Інститут гідробіології НАН України

ОНП (зі змінами та доповненнями) розроблена і
рекомендована робочою програмною групою зі
спеціальності 091 Біологія та біохімія.

Інститут гідробіології НАН України

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми)

_____ д.б.н., проф. Володимир ЮРИШИНЕЦЬ

Гарант освітньої програми заступник директора з наукової роботи

Інституту гідробіології НАН України доктор біологічних наук, професор

_____ Володимир ЮРИШИНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю Е91 Біологія спеціалізація Іхтіологія розроблена робочою програмною групою науковців із відділів біології відтворення риб, відділу іхтіології та гідробіології річкових систем, екологічної фізіології гідробіонтів та біотехнології, відділу санітарної гідробіології та лабораторії гідропаразитології, представником Ради молодих учених.

Програма врахувала сучасні зміни у формулювання спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів, зауваження стейкхолдерів, зміни у законодавчій базі, сучасні тенденції у освітньо-науковому процесі.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1.1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО	Інститут гідробіології Національної академії наук України
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність – Е1 Біологія та біохімія Кваліфікація в дипломі – доктор філософії
Рівень з Національної рамки кваліфікації	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Рівень НРК – восьмий рівень
Рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя	QF-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень
Офіційна назва освітньої програми	Іхтіологія
Тип програми	Освітньо-наукова програма
Обсяг освітньої програми	Обсяг освітньої складової – 46 кредити ЄКТС Термін навчання – 4 роки. Денна (очна) форма навчання
Форма навчання	Очна (денна)
Тип диплому	Диплом доктора філософії
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). На основі вступних випробувань відповідно до правил вступу
Особливі умови вступу	Фахові вступні випробування зі спеціальності Біологія. Іхтіологія в обов'язку, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 091 Біологія (Біологія та біохімія) магістерського рівня вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Наявність акредитації	Акредитація ОНП, Сертифікат № 7495, дата видачі 17.04.2024 р. Строк дії 16.04.2025
Термін дії освітньої програми	До наступної оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-	http://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zahalna-informatsiia

наукової програми	
1.2. Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованого фахівця ступеня доктора філософії в сфері біології, набуття ним загальних і фахових компетентностей, що забезпечують здатність до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, науково-педагогічної, аналітичної роботи та інноваційної діяльності у сфері біології, іхтіології.	
1.3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p><u>Спеціальність</u> – Е1 Біологія та біохімія</p> <p><u>Об’єкт діяльності:</u> дослідження структури іхтіоценозів в умовах комплексного антропогенного впливу та екосистемних трансформацій; організмові, популяційні та ценотичні характеристики риб як індикатори та біомаркери; біохімічні, фізіологічні, генетичні дослідження риб; наукові основи екоцентричної аквакультури та раціонального рибного промислу; збереження різноманіття риб.</p> <p><u>Цілі навчання:</u> набуття здатності продукувати нові ідеї та розв’язувати комплексні проблеми у галузі біології (іхтіологічний напрям) та професійної дослідницько-інноваційної діяльності на основі переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, професійної практики.</p> <p><u>Теоретичний зміст предметної області:</u> поняття, концепції, принципи сучасної іхтіології та їх використання для оцінки і прогнозування стану іхтіофауни у водоймах різного типу з метою раціонального використання водних живих ресурсів та збереження різноманіття риб.</p> <p><u>Методи, методики та технології:</u> Людиноцентрований підхід, традиційні методи навчання, навчання через дослідження та викладання. Сучасна методологія наукового пізнання, оволодіння методами збирання, обробки та інтерпретації загальних та спеціальних іхтіологічних даних, постановки експериментів в лабораторних та польових умовах. Технології традиційного, проблемного, особистісно орієнтованого навчання; технології модульного навчання та ін.</p> <p><u>Інструменти та обладнання:</u> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, що необхідне для засвоєння освітньої складової, натурних, лабораторних та експериментальних іхтіологічних досліджень. Цикл обов’язкової підготовки – 61%, практична підготовка – 13%, цикл вибіркової підготовки – 26%.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма. Наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації

<p>Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації</p>	<p>Проведення досліджень в галузі 09 Біологія зі спеціальності 091 Біологія та біохімія. ОНП Іхтіологія.</p> <p>Фундаментальні наукові дослідження, які спрямовані на отримання нових знань, розробку нових методів та технологій, які можуть мати теоретичне і практичне застосування для оцінки і прогнозування стану іхтіофауни у водоймах різного типу з метою раціонального використання водних живих ресурсів та збереження різноманіття риб.</p> <p>ОНП орієнтована на формування у здобувачів системи фахових компетентностей та навичок, необхідних для здійснення ними професійної діяльності в сфері іхтіологічних досліджень.</p> <p>ОНП орієнтована на формування у здобувачів практичних навичок з аналізу та синтезу набутої інформації, логічного та гнучкого мислення, проведення оригінальних досліджень на сучасному рівні із дотриманням норм професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>Ключові слова: іхтіологія, гідробіологія, екологія, фізіологія риб та гідробіонтів, біохімія риб та гідробіонтів.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливістю ОНП Іхтіологія є реалізація на одній з небагатьох діючих в Україні потужних баз висококваліфікованих кадрів в області фундаментальних та прикладних питань іхтіології, збереження різноманіття риб, оцінки і прогнозування стану іхтіофауни.</p> <p>Програма базується на новітніх досягненнях науки та враховує особливості підготовки фахівців з іхтіології, дозволяє набутти загальнопрофесійні та спеціальні компетентності, які дозволяють вирішувати дослідницькі теоретичні та практичні завдання.</p> <p>Інструментальна та технічна база ОНП дозволяє проводити дослідження на відкритих водоймах (наявні дозволи на проведення наукових рибних ловів у ряді водних об'єктів України) та в контрольованих експериментальних умовах – установа має відповідні структурні підрозділи (біотехнологічний комплекс відділу екологічної фізіології гідробіонтів та біотехнології та дослідне ставкове господарство Білоцерківської експериментальної гідробіологічної станції).</p>
<p>1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Сфера працевлаштування доктора філософії: науково-дослідні інститути НАН України та НААН України, заклади вищої освіти, держустанови в галузі охорони водних ресурсів та водних біоресурсів та ін.</p> <p>Працевлаштування за Національним класифікатором України ДК 003:2010</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Продовження навчання в докторантурі (здобуття наукового ступеня доктора наук) та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих. Навчання та стажування за кордоном.</p> <p>Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>

1.5. Викладання та оцінювання

<p>Викладання та навчання</p>	<p>Проблемно-орієнтоване навчання передбачає набуття загальних та фахових компетентностей з метою розв’язання комплексних біологічних проблем у галузі природничих наук. Форми освітньої складової: лекції, практичні (лабораторні) та семінарські заняття – письмові та усні екзамени та заліки, тестування, презентації, самостійна робота, консультації з викладачами, захисти звіту практики, атестація. Асистентська педагогічна практика – проведення залікових аудиторних занять з педагогічної практики (залікова лекція, семінар, лабораторне заняття). Забезпечення індивідуального наукового керівництва та консультування науковим керівником. Отримання досвіду педагогічної роботи у вищій школі. Наукова складова: – оволодіння методологією наукової роботи, проведення самостійного наукового дослідження, здобуття навичок презентації та виступу на наукових семінарах, конференціях, в т.ч. із результатами власних досліджень; підготовка наукових публікацій; – за результатами наукових досліджень написання, оформлення належним чином дисертаційної роботи, її попередня експертиза, публічний захист (або прийняття до захисту спеціалізованою вченою радою) та присудження наукового ступеня доктора філософії.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Види контролю: поточний, підсумковий, проміжний контроль у формі щорічного звіту на засіданні наукового відділу та вченої ради відповідно до індивідуального плану, самоконтроль. Рейтингова система оцінювання, усні та письмові екзамени, тестування. Оцінювання навчальних досягнень: 4-х бальна національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), відповідна 100-бальній шкалі за системою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F); 2-х рівнева національна шкала (зараховано/ незараховано), 100-бальна шкала. За результатами наукових досліджень здобувачів під керівництвом наукових керівників готують та публікують статті. Аспіранти доповідають на засіданнях наукових відділів та Вченої ради зі звітом про виконання освітньої та наукової складової індивідуального плану. В Інституті запроваджена практика проведення науково-практичних конференцій молодих вчених з обов’язковою для аспірантів участю та усною доповіддю.</p>
<p>2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ</p>	

2.1. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї та розв'язувати комплексні проблеми у галузі природничих наук, сфері біології та/або професійної дослідницько-інноваційної діяльності на основі переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
2.2. Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК. 01.	Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу, оцінки сучасних наукових досягнень, формування нових ідей при розв'язанні дослідницьких і практичних задач.
ЗК. 02.	Уміння ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень.
ЗК. 03.	Навички використання сучасних методів і технології наукової комунікації на державній та іноземній мовах у науковій діяльності.
ЗК. 04.	Здатність до проведення власних оригінальних наукових досліджень на сучасному рівні та їхнього усного і письмового відображення у презентаціях, наукових працях.
ЗК. 05.	Здатність розробляти та управляти науковими проектами.
ЗК. 06.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми на сучасному рівні.
ЗК. 07.	Здатність до саморозвитку та самоосвіти.
ЗК. 08.	Здатність працювати в міжнародному науковому просторі.
ЗК. 09.	Прагнення до формування екоцентричного наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання норм професійної етики, академічної доброчесності та біоетичних норм у наукових дослідженнях.
2.3. Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК 01.	Здатність застосовувати отримані знання, адаптувати наявні методи та технології для вирішення проблем сучасної біології та біохімії.
ФК. 02.	Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваного питання, розробляти моделі та схеми експериментів, обирати специфічні дослідницькі методи для вирішення поставлених завдань наукового пошуку.
ФК. 03.	Здатність самостійно планувати та проводити дослідження, які спрямовані на вирішення сучасних теоретичних і практичних проблем біології та відповідають потребам наукового пошуку.
ФК. 04.	Здатність критично оцінювати, аналізувати, інтерпретувати та узагальнювати результати наукового дослідження, порівнювати їх із існуючими концепціями та теоріями.
ФК. 05.	Здатність оцінювати важливість отриманих знань та технологій, ризику їх впровадження для навколишнього середовища,

	здоров'я людини та соціуму.
ФК. 06.	Здатність ознайомлювати з результатами власного дослідження широкий загал фахівців та нефахівців, популяризація наукових знань.
ФК. 07.	Здатність організувати науково-дослідний та освітній процес, ефективно спілкуватися з широким науковим загалом.
ФК. 08.	Здатність до самовдосконалення, оцінювання рівня власної фахової компетенції, підвищення рівня професійної кваліфікації.
2.4. Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН. 01.	Демонструвати знання загальнонаукових філософських концепцій, розуміння ролі науки у розвитку суспільства, системний науковий світогляд, загальний культурний кругозір.
ПРН. 02.	Демонструвати знання в предметній області – іхтіології, володіння сучасними методами проведення науково-дослідних робіт, організації та планування експерименту, практик оприлюднення наукових результатів.
ПРН. 03.	Аналізувати та застосовувати науковий доробок вітчизняних та зарубіжних учених у галузі дослідження
ПРН. 04.	Демонструвати дослідницькі навички, достатні для організації та проведення наукових досліджень, отримання нових знань, їхнього впровадження у практику.
ПРН. 05.	Формулювати самостійно загальні методологічні підходи, наукову проблему власного дослідження, його актуальність, мету.
ПРН. 06.	Демонструвати здатність організувати проведення наукових зібрань різного рівня, здатність спілкуватися іноземною мовою в обсязі, достатньому для представлення та обговорення власних результатів.
ПРН. 07.	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема методи параметричної та непараметричної статистики.
ПРН. 08.	Показувати знання і розуміння проблемних питань сучасної іхтіології в контексті теоретичних здобутків та практичного використання.
ПРН. 09.	Відображати результати досліджень у наукових статтях у фахових вітчизняних виданнях і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.
2.5. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується у рамках встановлення угод про академічну мобільність та угод про наукове співробітництво (з відповідними пунктами) з науковими та освітніми установами України. До керівництва науковою роботою здобувачів можуть бути залучені провідні фахівців з наукових та освітніх установ

	України.
Міжнародна кредитна мобільність	Реалізується через укладання угод про міжнародну академічну мобільність та міжнародне наукове співробітництво.

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонентів ОНП

Код освітнього компонента	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми			
1.1.01	Актуальні проблеми сучасної біології	4,0	Іспит
1.1.02	Філософія науки і культури	3,0	Іспит
1.1.03	Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня СІ	8,0	Іспит
1.1.04	Актуальні проблеми сучасної іхтіології	4,0	Іспит
1.1.05	Аналіз та презентація результатів дослідження. Методологія підготовки дисертаційної роботи та оформлення наукових досліджень.	3,0	Диф. залік
1.1.06	Професійна етика науковця-викладача	3,0	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		28	
Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми			
2.1.01	Сучасна система наукової інформації, наукометрія, трансфер технології та управління науковими проектами	4	Іспит
2.1.02	Біологічні інвазії у водних екосистемах		
2.1.03	Актуальні проблеми сучасної гідробіології	4	Диф. залік
2.1.04	Екологія риб		
2.1.05	Методи дослідження прісноводних риб		
2.1.06	Фізіологія та біохімія гідробіонтів		
2.1.07	Фізіологія та біохімія риб		
2.1.08	Гідробіологічний моніторинг та екологічна експертиза		
2.1.09	Методологія та методи гідробіологічних досліджень		
2.1.10	Геоінформаційні технології в гідробіології		
Загальний обсяг вибірових компонент:		12	
Практична підготовка			
1.2.01	Асистентська педагогічна практика (організація та проведення навчальних занять)	3,0 3,0	Диф. залік Іспит
Загальний обсяг практичної підготовки:		6	
Атестація			
1.3.01	Публічний захист наукових досліджень		
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		28	
Загальний обсяг вибірових компонент:		12	
Загальний обсяг практичної підготовки		6	
Кількість екзаменів		6	
Кількість заліків		5	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		46	

4. НАУКОВИЙ КОМПОНЕНТ

Рік навчання	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1 рік	<ul style="list-style-type: none"> – Визначення напряму наукового дослідження шляхом аналізу літературних джерел, ідентифікація недостатньо вивчених аспектів, які можуть стати основою для дисертаційної роботи. – Формулювання теми дослідження, обґрунтування її актуальності та наукової новизни, визначення мети, завдань, вибір методологічного підходу та методів дослідження, розробка плану-проспекту дисертації та індивідуального плану роботи аспіранта спільно з науковим керівником. – Опрацювання наукової літератури, пов'язаної з тематикою дисертації. – Ознайомлення з науковим обладнанням, принципами його роботи та правилами експлуатації. – Оволодіння необхідними польовими та лабораторними методами дослідження, методами математичного аналізу даних. – Виконання натурних досліджень із відбором зразків або проведення експериментів (залежно від теми дисертації) під керівництвом наукового керівника. – Розвиток навичок таксономічної ідентифікації гідробіонтів, лабораторне опрацювання зразків, у тому числі робота з мікроскопом. – Аналіз і узагальнення отриманих результатів, їхнє обговорення з науковим керівником, підготовка наукових публікацій, тез доповідей, участь у конференціях та семінарах. 	<p>Затвердження теми дисертації та індивідуального плану роботи здобувача (на засіданні наукового структурного підрозділу та вченої ради);</p> <p>звіт про виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік (на засіданні наукового структурного підрозділу та вченої ради).</p>
2 рік	<ul style="list-style-type: none"> – Подальше проведення польових або лабораторних досліджень відповідно до тематики дисертаційної роботи під керівництвом наукового керівника. – Опрацювання отриманого натурального матеріалу, застосування статистичних методів аналізу. – Систематизація та інтерпретація результатів, їх обговорення з науковим керівником. – Підготовка наукової статті для фахового видання, оформлення тез доповідей, участь у конференціях і семінарах. 	<p>Звіт про виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік (на засіданні наукового структурного підрозділу та вченої ради).</p>
3 рік	<ul style="list-style-type: none"> – Подальше проведення експериментальних або польових досліджень. – Опрацювання зібраного матеріалу, застосування статистичних методів аналізу. – Підготовка наукової статті для фахового видання, оформлення тез доповідей, участь у конференціях і семінарах. – Систематизація та інтерпретація отриманих результатів, їх обговорення з науковим керівником. – Написання, структурування та оформлення дисертаційної роботи. 	<p>Звіт про виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік (на засіданні наукового структурного підрозділу та вченої ради).</p>
4 рік	<ul style="list-style-type: none"> – Завершальний етап узагальнення результатів дослідження та підготовки дисертації, включаючи формулювання висновків, визначення наукової 	<p>Звіт про виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік</p>

	<p>новизни, теоретичної та практичної значущості отриманих даних, а також оцінку повноти їх висвітлення у наукових публікаціях відповідно до встановлених вимог.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Коригування та доповнення тексту дисертації з урахуванням зауважень наукового керівника. – Проходження процедури попереднього захисту та підготовка необхідного пакету документів для офіційного захисту. – Публічний захист дисертації на засіданні разової спеціалізованої вченої ради. 	<p>(на засіданні наукового структурного підрозділу та вченої ради).</p> <p>Публічний захист дисертаційної роботи на засіданні разової спеціалізованої вченої ради.</p>
--	--	--

5. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО СТУПЕНЯ

Атестація здобувача ступеня доктора філософії – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою за результатами успішного виконання здобувачем освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації.

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для іхтіології та суміжних наук; виконується державною або англійською мовою; подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН України.

Дисертація має статус інтелектуального продукту на правах рукопису. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Захист дисертації здійснюється відкрито і публічно з трансляцією в режимі реального часу, посилання про що розміщується на офіційному веб-сайті Інституту. Дисертація оприлюднюється на офіційному сайті Інституту та зберігається у репозитарії установи.

6. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В Інституті гідробіології НАН України функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка охоплює комплекс заходів та процедур, спрямованих на підтримку високого рівня освітньої діяльності:

1) Дотримання встановлених процедур розробки, моніторингу, затвердження та оновлення освітньо-наукових програм (ОНП), що регламентуються наступними документами:

– Положення про організацію освітнього процесу (http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_org_osvit_proces.pdf);

– Положення про проектну групу, групи забезпечення спеціальності та робочу групу оновлення освітніх програм (http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_proekt_grupa.pdf).

2) Періодичний перегляд ОНП робочою програмною групою, що здійснюється за ініціативою гаранта програми, викладачів, на основі зворотного зв'язку від здобувачів освіти та пропозицій роботодавців, а також з урахуванням освітніх стандартів та стратегії розвитку Інституту. Процес регламентується Положенням про проектну групу (http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_proekt_grupa.pdf).

3) Активне залучення здобувачів освіти до оцінювання якості освітнього процесу, аналізу ефективності викладачів та вдосконалення ОНП.

4) Налагодження співпраці з роботодавцями через укладення угод, що сприяють підвищенню якості освітніх програм, академічній мобільності та професійній підготовці здобувачів.

5) Моніторинг кадрового забезпечення наукових підрозділів для реалізації стратегії розвитку установи, відповідності наукових напрямів підготовки здобувачів до актуальних досліджень, а також сприяння їхній участі в наукових проєктах та держбюджетних темах.

7. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. [Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність».](#)
2. [Закон України «Про вищу освіту».](#)
3. [Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010.](#)
4. [Національна рамка кваліфікацій.](#)
5. [Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».](#)
6. [Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти \(наукових установах\)».](#)
7. [Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».](#)
8. [Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів».](#)
9. [Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG-2015](#)
10. [Зальцбурзькі принципи організації докторських програм.](#)

8. ДОКУМЕНТИ ІНСТИТУТУ ГІДРОБІОЛОГІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

[Режим доступу: <http://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoidiialnosti>]

- 1) Концепція освітньої діяльності Інституту гідробіології Національної академії наук України
- 2) Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті гідробіології Національної академії наук України.
- 3) Положення про організацію освітнього процесу.
- 4) Положення про академічну доброчесність.
- 5) Положення про робочі програми навчальних дисциплін.
- 6) Положення про проектну групу, групи забезпечення спеціальності та робочу групу оновлення освітніх програм.
- 7) Порядок реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
- 8) Положення про асистентську педагогічну практику аспірантів Інституту гідробіології Національної академії наук України.
- 9) Положення про академічну мобільність.
- 10) Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії в Інституті гідробіології НАН України.
- 11) Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у аспірантурі та надання їм академічної відпустки
- 12) Порядок оформлення та видачі академічних довідок аспірантам Інституту гідробіології.
- 13) Положення про порядок виготовлення, обліку та видачі документів про вищу освіту та академічних довідок в Інституті гідробіології.
- 14) Положення про апеляційну комісію.
- 15) Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) аспірантів Інституту гідробіології НАН України.